

**Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ) dla
zawodu protetyk słuchu 321401**

**Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu,
prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu**

Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki
i edukacji

Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb
zmieniającej się gospodarki

Konkurs nr POWR.02.15.00-IP.02-00-001/21 Opracowanie programów nauczania
do umiejętności dodatkowych dla zawodów (DUZ) – II Etap (DUZ II)

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

2023

Spis treści

1.	Założenia ogólne	4
1.1.	Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej	5
1.2.	Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy	6
2.	Założenia organizacyjne	8
2.1.	Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej	8
2.2.	Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej	9
2.3.	Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej	13
3.	Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu	16
4.	Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu wraz z kryteriami ich weryfikacji	16
5.	Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	20
6.	Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej	21
6.1.	Przedmiot Wprowadzenie do profilaktyki zaburzeń słuchu dla dzieci i młodzieży	21

6.2.	Przedmiot Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki słuchu .	26
7.	Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	36
7.1.	Obszary ewaluacji	36
7.2.	Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji	36
7.3.	Przykładowe narzędzia ewaluacji.....	36
8.	Wykaz proponowanej literatury.....	38
8.1.	Podręczniki i publikacje naukowe.....	38
8.2.	Witryny internetowe.....	39
8.3.	Zalecenia, normy, noty aplikacyjne	41

1. Założenia ogólne

Szkoła prowadząca kształcenie zawodowe może zaoferować słuchaczowi przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych zawodów, dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

„Godziny stanowiące różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przeznaczają się na:

- 1) zwiększenie liczby godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie lub
- 2) realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych:
 - a. przygotowujących słuchaczy do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem lub
 - b. przygotowujących słuchaczy do uzyskania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, związanej z nauczaniem zawodem lub
 - c. przygotowujących słuchaczy do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych przydatnych do wykonywania nauczanego zawodu lub
 - d. uzgodnionych z pracodawcą, których treści nauczania ustalone w formie efektów kształcenia są przydatne do wykonywania nauczanego zawodu”¹.

Dodatkowe umiejętności zawodowe w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego zawarte są w załączniku nr 33 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia

¹ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639, z 2020 r. poz. 1008, z 2021 r. poz. 1534, z 2022 r. poz. 658 oraz z 2023 r. poz. 277).

w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 991 ze zm.). Obejmują one treści nauczania, które mogą być przydatne do wykonywania zawodu, a wykraczają poza zakres podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego. Dodatkowe umiejętności zawodowe mogą być dodawane, zmieniane lub wykreślone na wnioski ministrów właściwych dla zawodów.

Osoba posiadająca dyplom zawodowy w zawodzie protetyk słuchu jest gotowa do samodzielnego wykonywania zadań w zmiennych, przewidywalnych warunkach w zakresie wykonywania, analizowania i oceniania wyników badań słuchu u dzieci i młodzieży, dobierania, dopasowywania i sprawowania opieki audioprotetycznej po doborze aparatów słuchowych oraz urządzeń wspomagających słyszenie. Potrafi dobierać aparaty słuchowe dla dzieci i młodzieży oraz urządzenia wspomagające słyszenie. Przeprowadza pomiary aparatów słuchowych i dokonuje ich naprawy. Potrafi samodzielnie analizować i oceniać wyniki badań słuchu na potrzeby protezowania. Przeprowadza badanie otoskopowe. Posługuje się aparaturą i urządzeniami do badania słuchu u dzieci i młodzieży np. audiometr tonalny. Sprawuje opiekę audioprotetyczną nad pacjentem niedosłyszącym. Instruuje pacjenta o użytkowaniu aparatu słuchowego i urządzeń wspomagających słyszenie. Prowadzi dokumentację medyczną oraz wypełnia formularze medyczne dla pacjenta z uszkodzonym słuchem w postaci papierowej i elektronicznej. Prowadzi działania profilaktyczne. Komunikuje się z pacjentem wyjaśniając cel i przebieg planowanego badania słuchu. Posługuje się językiem migowym.

1.1. Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej

Osoba kształcąca się w zawodzie profilaktyk słuchu w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej *Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu* ma możliwość uzyskania przede wszystkim praktycznych umiejętności w zakresie profilaktyki

słuchu. Wprowadzenie zagadnień związanych z edukowaniem dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki słuchu do usług medycznych świadczonych przez profilaktyka słuchu podyktowane zostało intensywnymi potrzebami dotyczącymi edukacji dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki słuchu.

Absolwent programu dodatkowych umiejętności zawodowych (DUZ) *Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu* powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- organizowania działań w zakresie ochrony słuchu;
- prowadzenia edukacji w zakresie profilaktyki słuchu dla dzieci i młodzieży.

1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy

Niezdiagnozowane zaburzenia słuchu ograniczają zdolność dzieci i młodzieży do nauki. Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu pomaga uświadomić i wykryć istotne dla edukacji ubytki słuchu i zapobiega negatywnemu wpływowi na osiągnięcia w nauce.

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) szacuje się, że około 34 mln dzieci i młodzieży na całym świecie ma zaburzenia słuchu (ubytek słuchu większy niż 30 dB w lepszym uchu). Ponadto wśród dzieci poniżej 15. roku życia około 60% przypadków zaburzeń słuchu można ograniczyć dzięki odpowiednio stosowanej profilaktyce pierwotnej. Wyniki wielu badań pokazują, jak ważne jest wczesne rozpoznawanie dzieci z zaburzeniami słuchu i wdrażanie odpowiedniej profilaktyki słuchu, leczenia i rehabilitacji.

Według aktualnych badań profesora Piotra H. Skarżyńskiego ze Światowego Centrum Słuchu, Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu z roku 2021 „nieprawidłowy wynik badania przesiewowy stwierdzono u 19,5% badanych dzieci. Większość

ubytków słuchu była jednostronna (63,6%). Tylko 14% rodziców zauważyło problem ze słuchem u swojego dziecka”².

Problemy ze słuchem są chorobą cywilizacyjną, wynikają zatem nie tylko z cech wrodzonych, ale i są następstwem oddziaływania czynników środowiskowych.

Prognozuje się, że będą one powszechniejsze z uwagi na rozwój techniki, ale i brak dbałości o odpowiednią higienę słuchu.

Nieoceniony jest w tej sytuacji wpływ oddziaływań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, które, zmieniając swoje nawyki, mogą poprawić rokowania co do sprawności swojego słuchu w przyszłości. Ważne jest również uwrażliwienie dzieci i młodzieży na problemy osób z dysfunkcją słuchu, które będą stanowiły coraz liczniejszą grupę w ich najbliższym otoczeniu.

Absolwent programu dodatkowych umiejętności zawodowych *Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu* będzie posiadał odpowiednie umiejętności, które będą atrakcyjne zarówno dla pracodawców z branży opieki zdrowotnej, jak i dla szkół, placówek i podmiotów zajmujących się działalnością edukacyjną i szkoleniową. Uzyskanie dodatkowych umiejętności pozwala szybciej znaleźć lepiej płatną pracę, ale również otwiera możliwość prowadzenia działalności gospodarczej w obszarze edukacji zdrowotnej dzieci i młodzieży.

² <https://www.nowaaudiofonologia.pl/Program-badan-przesiewowych-sluchu-w-szkolach-podstawowych-z-terenow-wiejskich,138279,0,1.html> [dostęp 23.03.2023]

2. Założenia organizacyjne

2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. poz. 639 z późn. zm.) „godziny stanowiące różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przeznaczają się na między innymi na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w tym przygotowujących słuchaczy do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe”³.

Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie protetyk słuchu wynosi 1328. Liczba godzin wynikająca z ramowego planu nauczania dla szkoły policealnej prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej wynosi 680. Liczbę godzin stanowiących tę różnicę oblicza się ze wzoru $1328 - 680 = 648$. Różnica godzin między minimalną liczbą godzin wynikającą z podstawy programowej kształcenia w zawodzie, a liczbą godzin wynikającą z ramowego planu nauczania wynosi 632. Taka liczba godzin może być przeznaczona na kształcenie zawodowe w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej. Na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej – Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. poz. 639, z późn. zm.)

w zakresie profilaktyki słuchu przeznaczono 100 godzin dydaktycznych, w tym 60 godzin dydaktycznych na ćwiczenia praktyczne.

2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2020 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289). Szczegółowe wymagania osób prowadzących zajęcia to ukończone:

- 1) „studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 2) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku, którego efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności obejmują treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu na odpowiednim etapie edukacyjnym, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 3) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (specjalności) innym niż wymieniony w pkt 1 i 2, i studia podyplomowe w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz posiada przygotowanie pedagogiczne.

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych w szkołach policealnych, posiada również osoba, która ukończyła:

- 1) studia pierwszego stopnia na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 2) studia pierwszego stopnia na kierunku, którego efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności obejmują treści nauczanego przedmiotu, wskazane

w podstawie programowej dla tego przedmiotu na odpowiednim etapie edukacyjnym, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne.

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela praktycznej nauki zawodu w szkołach policealnych posiada osoba, która ukończyła:

- 1) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 2) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku, którego efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności obejmują treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu na odpowiednim etapie edukacyjnym, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 3) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (specjalności) innym niż wymieniony w pkt 1 i 2, i studia podyplomowe w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 4) legitymuje się dyplomem ukończenia pedagogicznego studium technicznego lub
- 5) posiada świadectwo dojrzałości i dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu, którego będzie nauczać, oraz przygotowanie pedagogiczne, a także co najmniej dwuletni staż pracy w zawodzie, którego będzie nauczać lub
- 6) posiada tytuł mistrza w zawodzie, którego będzie nauczać, oraz przygotowanie pedagogiczne”⁴.

W programie dodatkowych umiejętności zawodowych (DUZ) Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2020 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289)

profilaktyki słuchu wyodrębniono dwa przedmioty nauczania, do których przyporządkowano wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących te przedmioty.

Tabela 1 Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia

Przedmiot	Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia
1. Wprowadzenie do profilaktyki zaburzeń słuchu dla dzieci i młodzieży.	1) studia pierwszego stopnia na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub 2) studia pierwszego stopnia na kierunku, którego efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności obejmują treści nauczanego przedmiotu, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu na odpowiednim etapie edukacyjnym, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne.
2. Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki słuchu.	1) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub

	2) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku, którego efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności obejmują treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu na odpowiednim etapie edukacyjnym, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub 3) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (specjalności) innym niż wymieniony w pkt 1 i 2, i studia podyplomowe w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub 4) legitymuje się dyplomem ukończenia pedagogicznego studium technicznego lub 5) posiada świadectwo dojrzałości i dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu, którego będzie nauczać, oraz przygotowanie pedagogiczne, a także co najmniej dwuletni staż

	pracy w zawodzie, którego będzie nauczać lub 6) posiada tytuł mistrza w zawodzie, którego będzie nauczać, oraz przygotowanie pedagogiczne.

2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Szkoła prowadząca kształcenie w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) ***Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu*** zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby umożliwić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w programie nauczania DUZ oraz umożliwić przygotowanie słuchacza/uczestnika do wykonywania wymienionych w programie zadań zawodowych

Pracownia profilaktyki słuchu, w której realizowane są efekty kształcenia dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) ***Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu***, powinna być wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela i stanowisko komputerowe dla słuchacza (jedno stanowisko dla dwóch słuchaczy) podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu;
- urządzenie wielofunkcyjne;
- pakiety programów biurowych i specjalistycznych wspomagających wykonywanie zawodu;
- projektor multimedialny;
- plansze, fantomy;

- stanowisko do wykonywania badań wstępnych wyposażone w formularze medyczne;
- stanowisko do wykonywania badań słuchu wyposażone w kabinę audiometryczną, audiometr diagnostyczny, zestaw testów do audiometrii słownej, ankiety audiologiczne, tympanometr diagnostyczny, aparaturę do badania otoemisji akustycznych, komplet stroików, otoskop, komplet druków do rejestracji, wyników;
- stanowiska komputerowe dla słuchaczy (jedno stanowisko dla jednego słuchacza) z pakietem programów biurowych, z drukarką i skanerem (jedno urządzenie na cztery stanowiska);
- stanowiska komputerowego dopasowania aparatów słuchowych dla słuchaczy (jedno stanowisko dla dwóch słuchaczy), interfejs do dobierania aparatów słuchowych, zestaw baterii, kabli i łączników do aparatów słuchowych różnych producentów, różne rodzaje aparatów słuchowych (modele pokazowe) wraz z danymi technicznymi, zestaw wkładek uniwersalnych, oprogramowanie do dobierania aparatów słuchowych różnych producentów, przykładowe urządzenia wspomagające słyszenie;
- stanowisko pomiarowe wyposażone w urządzenie do pomiaru parametrów akustycznych aparatów słuchowych.

Narzędzia do wykonywania:

- badań diagnostycznych w zakresie zaburzeń procesu komunikatywnego z wykorzystaniem najnowszych metod badań, technik i aparatury;
- badań przesiewowych dzieci i młodzieży;
- badań narządu równowagi (ENG, VNG, posturografia);
- badań wyższych funkcji słuchowych (badania elektrofizjologiczne, testy centralne);
- endoskopowej oceny traktu głosowego;
- badań akustycznych głosu i mowy;

- diagnostyki molekularnej genetycznych zaburzeń słuchu;
- audiometrii tonalnej - badanie pozwalające określić próg słuchu;
- audiometrii impedancyjnej (tympanometrii) – badanie obiektywne polegające na ocenie funkcjonowania ucha środkowego, składające się z dwóch części: tympanometrii – ocenie podatności błony bębenkowej oraz badania odruchów strzemiączkowych – mechanizmu chroniącego komórki słuchowe przed dźwiękami o zbyt dużym natężeniu;
- audiometrii mowy – badanie polegające na ocenie ilości poprawnie usłyszanych i zrozumianych słów dla różnych poziomów natężenia;
- badań nadprogowych umożliwiających zlokalizowanie miejsca odpowiedzialnego za zaburzenia słuchu:
 - SISI – wskaźnik wrażliwości na krótkie przyrosty natężenia,
 - próba Langenbecka – ocena spostrzegania tonu przy jednoczesnej prezentacji szumu,
 - próba Fowlera – próba dwuosznego naprzemiennego porównania głośności,
 - TDT – test zanikania tonu,
 - test Sullivana – ocena ruchomości strzemiączka,
 - terapii habituacji (TRT) – szumy uszne (złagodzenia uciążliwych pisków i szumów w uszach).

Aparatowanie słuchu dzieci i młodzieży:

- zdalne dopasowanie (konieczna jest tylko pierwsza wizyta, później protetyk słuchu odpowiada na zgłoszenia wprowadzone w aplikacji i wysyła korekty ustawień aparatów słuchowych – do samodzielnego zainstalowania);
- aparaty posiadające poszerzony zakres częstotliwości (do 9500 Hz) oraz przetworniki o dynamice pozwalającej na komfortowe słuchanie muzyki;

- aparaty ładowalne – do korzystania z aparatu wystarczy dedykowana ładowarka (działająca również jako powerbank), nie ma konieczności wymieniania baterii.

3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu

Absolwent podmiotu prowadzącego kształcenie zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) ***Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu*** powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- organizowania działań w zakresie ochrony słuchu;
- prowadzenia edukacji w zakresie profilaktyki słuchu dla dzieci i młodzieży.

4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu wraz z kryteriami ich weryfikacji

Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) wraz z kryteriami ich weryfikacji.

Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, prognozowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu.

Tabela 2 Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) wraz z kryteriami ich weryfikacji

Efekty kształcenia. Słuchacz:	Kryteria weryfikacji. Słuchacz:
1. stosuje przepisy prawa w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu.	1) rozróżnia akty prawne dotyczące profilaktyki słuchu dzieci i młodzieży; 2) stosuje akty prawne dotyczące profilaktyki słuchu dzieci i młodzieży; 3) ocenia zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi przepisami i procedurami.
2. posługuje się definicjami w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu.	1) rozróżnia rodzaje zaburzeń słuchu; 2) definiuje pojęcia z zakresu profilaktyki słuchu; 3) określa przyczyny uszkodzeń słuchu; 4) klasyfikuje zaburzenia słuchu; 5) stosuje Polski Język Migowy (PJM) oraz System Językowo Migowy (SJM); 6) posługuje się prawidłową terminologią dotyczącą dysfunkcji słuchu.
3. organizuje działania w zakresie profilaktyki słuchu dla dzieci i młodzieży.	1) rozpoznaje potrzeby w zakresie zdrowia słuchowego; 2) planuje zakres działań promujących zdrowy słuch; 3) modyfikuje formy edukacji i działań prozdrowotnych w zakresie profilaktyki słuchu; 4) nawiązuje kontakty z przedstawicielami innych zawodów medycznych; 5) stosuje zasady współpracy ze szkołami i placówkami.
4. stosuje strategie promowania zdrowego słuchu w zależności od środowiska.	1) dobiera strategie promowania zdrowego słuchu; 2) analizuje dane statystyczne dotyczące występowania zaburzeń słuchu; 3) wdraża zaplanowane działania w kierunku poprawy słuchu.
5. planuje różne formy i metody edukacji indywidualnej i grupowej w zakresie profilaktyki słuchu.	1) analizuje skuteczności metod i form edukacji; 2) wdraża formy i metody stosowane w edukacji; 3) instruuje dzieci i młodzież różnymi metodami; 4) określa skuteczne metody edukowania.
6. dobiera różne formy edukacji dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu.	1) rozróżnia formy ekstensywne i intensywne w edukacji dzieci i młodzieży; 2) stosuje formy edukowania.

7. stosuje pomoce dydaktyczne odpowiednie do wieku i grupy odbiorców.	1) rozpoznaje pomoce dydaktyczne; 2) dobiera dostępną literaturę; 3) dobiera środki wizualne i audiowizualne w dydaktyce; 4) wykorzystuje urządzenia w działalności edukacyjnej; 5) wykonuje pomoce dydaktyczne.
8. komunikuje się z dziećmi i młodzieżą z zaburzonym słuchu.	1) dobiera metody porozumiewania się z dziećmi i młodzieżą z wadą słuchu; 2) stosuje metody porozumiewania się z dziećmi i młodzieżą z wadą słuchu; 3) określa zakres usług medycznych z zakresu leczenia zaburzeń słuchu.
9. ocenia obecność czynników ryzyka uszkodzenia słuchu u dzieci i młodzieży.	1) rozpoznaje czynniki ryzyka uszkodzenia słuchu; 2) rozróżnia czynniki ryzyka uszkodzenia słuchu; 3) analizuje czynniki ryzyka uszkodzenia słuchu.
10. opracowuje indywidualny program profilaktyki narządu słuchu osoby z zaburzonym słuchem.	1) rozpoznaje potrzeby osoby z zaburzonym słuchem; 2) sporządza indywidualny program profilaktyki narządu słuchu; 3) zapewnia formę i czytelność przygotowanego indywidualnego programu profilaktyki słuchu.
11. wdraża indywidualny program profilaktyki narządu słuchu osoby z zaburzonym słuchem.	1) rozróżnia formy pomocy stosowane w działaniach z zakresu profilaktyki słuchu; 2) dobiera zindywidualizowane formy pomocy do zaplanowanych działań i potrzeb osoby z wadą słuchu; 3) monitoruje realizację indywidualnego programu profilaktyki narządu słuchu; 4) ocenia skuteczność podjętych działań.
12. dobiera metody współdziałania z rodzicami dzieci i młodzieży oraz szkołami w realizacji programu profilaktyki narządu słuchu.	1) określa metody współpracy z rodzicami lub opiekunami dzieci i młodzieży oraz szkołami; 2) używa odpowiednich metod w profilaktyce społecznej i środowiskowej; 3) opracowuje programy profilaktyki narządu słuchu; 4) realizuje programy profilaktyki narządu słuchu.
13. podejmuje działania w zakresie profilaktyki słuchu.	1) określa możliwości utraty słuchu; 2) dobiera metody ochrony i higieny słuchu; 3) określa zakres działań i podmioty realizujące profilaktykę słuchu;

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

	4) uzasadnia udział protetyka słuchu w profilaktyce narządu słuchu;5) współdziała z organizacjami w zakresie profilaktyki słuchu;6) udziela samodzielnych porad z zakresu profilaktyki słuchu.

5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) zredagowany w formie tabeli zawartej w Regulaminie.

Tabela 3 Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Nazwa przedmiotu/zajęć	Liczba godzin	Uwagi do realizacji
1. Wprowadzenie do profilaktyki zaburzeń słuchu dla dzieci i młodzieży.	40	Wykład, zajęcia teoretyczne.
2. Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki słuchu.	60	Zajęcia praktyczne w pracowni, zajęcia w zakładzie pracy.
Łączna liczba godzin zajęć	100	

6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

6.1. Przedmiot Wprowadzenie do profilaktyki zaburzeń słuchu dla dzieci i młodzieży

Cele ogólne przedmiotu:

- 1) charakteryzowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu dla dzieci i młodzieży;
- 2) promowanie zdrowego słuchu dla dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne przedmiotu:

Słuchacz potrafi:

- 1) scharakteryzować akty prawne dotyczące profilaktyki słuchu dzieci i młodzieży;
- 2) rozróżniać rodzaje zaburzeń słuchu;
- 3) definiować pojęcia z zakresu profilaktyki słuchu;
- 4) sklasyfikować zaburzenia słuchu;
- 5) stosować Polski Język Migowy (PJM) oraz System Językowo Migowy (SJM);
- 6) posłużyć się terminologią dotyczącą dysfunkcji słuchu.

Materiał nauczania przedmiotu Wprowadzenie do profilaktyki zaburzeń słuchu dla dzieci i młodzieży uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji

Tabela 4 Materiał nauczania przedmiotu Wprowadzenie do profilaktyki zaburzeń słuchu dla dzieci i młodzieży uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Oczekiwane efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji. Słuchacz potrafi:
Podstawy prawne.	1. Przepisy prawa w zakresie	5	- stosuje przepisy prawa w zakresie	- charakteryzować akty prawne dotyczące profilaktyki słuchu dzieci i młodzieży;

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Oczekiwane efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji. Słuchacz potrafi:
	profilaktyki słuchu.		profilaktyki zaburzeń słuchu	- stosować akty prawne dotyczące profilaktyki słuchu dzieci i młodzieży; - ocenić zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi przepisami i procedurami.
Zaburzenia słuchu.	2. Klasyfikacja zaburzeń słuchu.	8	postępuje się definicjami w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu.	- rozróżniać rodzaje zaburzeń słuchu; - definiować pojęcia z zakresu profilaktyki słuchu; - określać przyczyny uszkodzeń słuchu; - klasyfikować zaburzenia słuchu; - stosować Polski Język Migowy (PJM) oraz System Językowo Migowy (SJM); - posługiwać się prawidłową terminologią dotyczącą dysfunkcji słuchu.
Zdrowy słuch.	3. Promocja zdrowego słuchu.	10	organizuje działania w zakresie profilaktyki słuchu dla dzieci i młodzieży.	- rozpoznawać potrzeby w zakresie zdrowia słuchowego; - planować zakres działań promujących zdrowy słuch; - modyfikować formy edukacji i działań prozdrowotnych w zakresie profilaktyki słuchu; - nawiązywać kontakty z przedstawicielami innych zawodów medycznych; - stosować zasady współpracy ze szkołami i placówkami.
Zdrowy słuch.	4. Strategie promowania zdrowego słuchu.	9	stosuje strategie promowania zdrowego słuchu w zależności od środowiska.	- dobierać strategie promowania zdrowego słuchu - analizować dane statystyczne dotyczące występowania zaburzeń słuchu

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Oczekiwane efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji. Słuchacz potrafi:
				- wdrażać zaplanowane działania w kierunku poprawy słuchu
Formy edukacji	5. Formy edukacji w zakresie profilaktyki słuchu.	8	- dobiera różne formy edukacji dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki zaburzeń słuchu, posługując się wiedzą z zakresu socjologii, psychologii i pedagogiki	- rozróżniać formy ekstensywne i intensywne w edukacji dzieci i młodzieży; - stosować formy edukowania.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać słuchaczom/uczestnikom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Metody realizacji przedmiotu. Wprowadzenie do profilaktyki zaburzeń słuchu dla dzieci i młodzieży uwzględniające wskazówki metodyczne: metody nauczania, środki dydaktyczne stosowane podczas zajęć.

Propozycje metod nauczania.

Należy stosować aktywizujące metody nauczania, ze szczególnym uwzględnieniem metod eksponujących, wzrokowych i wzrokowo-słuchowych. Wybór metody należy dostosować do celów, poziomu uczestników predyspozycji uczącego oraz dostępności mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- aplikacje internetowe;
- filmy dydaktyczne;

- metody podające (opis, opowiadanie, pogadanka, wykład informacyjny, objaśnienia, praca ze źródłem drukowanym);
- metody oglądowe (pokaz, obserwacja, demonstracja, prezentacja);
- metody aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja, gra dydaktyczna, seminarium, dyskusja dydaktyczna;
- studium przypadku;
- praca w parach i grupach;
- metody problemowe (nauczanie problemowe, wykład problemowy, metoda badawcza);
- odczytywanie informacji zamieszczonych w zestawieniach tabelarycznych i graficznych;
- udział w prelekcjach i spotkaniach z pracownikami branży opieki zdrowotnej.

Obudowa dydaktyczna (wyposażenie):

- stanowiska komputerowe dla nauczyciela i dla uczestników z dostępem do sieci lokalnej i Internetu oraz do platformy zdalnego nauczania, z oprogramowaniem wspomagającym wykonywanie profilaktyki zaburzeń słuchu;
- rzutnik multimedialny i drukarkę;
- tablice poglądowe z zakresu programu dodatkowej umiejętności zawodowej.

Materiały dydaktyczne:

- zasoby internetowe;
- nagrania audio, audiobooki, pliki mp3, mp4, scenariusze zajęć, arkusze ćwiczeń, instrukcje do przeprowadzania ćwiczeń;
- plansze, filmy dydaktyczne i prezentacje multimedialne dotyczące profilaktyki zaburzeń słuchu i urządzeń w tym wykorzystywanych;
- przykładowa dokumentacja medyczna stosowana w audiologii, audiofonologii i foniatrii;
- pakiety edukacyjne, podręczniki, słowniki, literatura zawodowa w formie drukowanej lub elektronicznej, czasopisma i publikacje branżowe;

- komplet przepisów prawa dotyczących branży ochrony zdrowia;
- instrukcje stanowiskowe, środki ochrony indywidualnej, zestaw przepisów prawa dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska stosowanych w pracowni;
- instrukcje obsługi przyrządów pomiarowych stosowane w badaniach słuchu;
- instrukcje obsługi urządzeń stosowanych w badaniach słuchu;
- schematy urządzeń stosowanych w badaniach słuchu.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, sekwencje filmowe, wizualizacje lub animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, filmy instruktażowe (tutoriale), symulatory, wirtualne laboratoria, programy ćwiczeniowe do projektowania przez dobieranie umożliwiające realizowanie treści teoretycznych w formie zdalnej.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza:

- testy jednopoziomowe;
- testy pisemne zamknięte (na dobieranie, typu prawda/fałsz, wielokrotnego wyboru);
- testy otwarte (z luką);
- testy ustne.

Sposoby ewaluacji przedmiotu. Ewaluacja obejmuje całą grupę uczestników.

Należy przeprowadzić ewaluację diagnozującą na wejściu a pod koniec realizacji przedmiotu ewaluację końcową – konkluzyjną (sumującą/sumatywną) koncentrującą się na analizie opanowania przez uczestnika wymagań programowych. Należy porównać wyniki i na podstawie przeprowadzonej analizy sporządzić wnioski, które powinny posłużyć do modyfikacji przedmiotowego programu nauczania.

Proponowane metody ewaluacji przedmiotu:

- ankieta – kwestionariusz ankiety;
- obserwacja – arkusz obserwacji;
- wywiad, rozmowa – lista pytań;

- samoocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia;
- testy osiągnięć uczestników – pisemne i ustne.

6.2. Przedmiot Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki słuchu

Cele ogólne przedmiotu:

- 1) planowanie form i metod edukacji w zakresie profilaktyki słuchu;
- 2) stosowanie pomocy dydaktycznych;
- 3) komunikowanie z dziećmi i młodzieżą z zaburzonym słuchem;
- 4) realizowanie działań w zakresie profilaktyki słuchu.

Cele operacyjne przedmiotu. Słuchacz potrafi:

- 1) analizować skuteczność metod i form edukacji w zakresie profilaktyki słuchu;
- 2) instruować dzieci i młodzież różnymi metodami;
- 3) stosować urządzenia w działalności edukacyjnej;
- 4) wykonywać pomoce dydaktyczne;
- 5) stosować metody porozumiewania się z dziećmi i młodzieżą z wadą słuchu;
- 6) sporządzić indywidualny program profilaktyki narządu słuchu;
- 7) monitorować realizację indywidualnego programu profilaktyki narządu słuchu;
- 8) realizować programy profilaktyki narządu słuchu.

Materiał nauczania przedmiotu Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki słuchu uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji

Tabela 5 Materiał nauczania przedmiotu Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki słuchu uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Oczekiwane efekty kształcenia. Słuchacz:	Kryteria weryfikacji
Formy i metody edukacji.	1. Edukacja w zakresie profilaktyki słuchu.	7	- planuje różne formy i metody edukacji indywidualnej i grupowej w zakresie profilaktyki słuchu.	- analizować skuteczność metod i form edukacji; - inicjować formy i metody stosowane w edukacji; - instruować dzieci i młodzież różnymi metodami; - określać skuteczne metody edukowania dzieci i młodzieży.
Środki dydaktyczne.	2. Środki dydaktyczne w pracy z dziećmi i młodzieżą.	9	- stosuje pomoce dydaktyczne odpowiednie do wieku i grupy odbiorców.	- rozpoznawać pomoce dydaktyczne; - dobierać dostępną literaturę; - dobierać środki wizualne i audiowizualne w dydaktyce; - wykorzystywać urządzenia w działalności edukacyjnej; - wykonywać pomoce dydaktyczne.
Metody komunikowania się.	3. Komunikacja z dziećmi i młodzieżą.	6	- komunikuje się z dziećmi i młodzieżą z zaburzoną słuchem.	- dobierać metody porozumiewania się z dziećmi i młodzieżą z wadą słuchu;

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Oczekiwane efekty kształcenia. Słuchacz:	Kryteria weryfikacji
				- stosować metody porozumiewania się z dziećmi i młodzieżą z wadą słuchu; - określać zakres usług medycznych z zakresu leczenia zaburzeń słuchu.
Czynniki ryzyka	4. Czynniki ryzyka uszkodzenia słuchu.	6	- ocenia obecność czynników ryzyka uszkodzenia słuchu u dzieci i młodzieży.	- rozpoznawać czynniki ryzyka uszkodzenia słuchu; - rozróżniać czynniki ryzyka uszkodzenia słuchu; - analizować czynniki ryzyka uszkodzenia słuchu.
Program profilaktyki narządu słuchu.	5. Indywidualny program profilaktyki narządu słuchu.	6	- opracowuje indywidualny program profilaktyki narządu słuchu osoby z zaburzonym słuchem.	- rozpoznawać potrzeby osoby z zaburzonym słuchem; - sporządzać indywidualny program profilaktyki narządu słuchu; - zapewniać formę i czytelność indywidualnego programu profilaktyki słuchu.
Program profilaktyki narządu słuchu.	6. Realizacja indywidualnego programu profilaktyki narządu słuchu.	8	- wdraża indywidualny program profilaktyki narządu słuchu	- rozróżniać formy pomocy stosowane w działaniach z zakresu profilaktyki słuchu;

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Oczekiwane efekty kształcenia. Słuchacz:	Kryteria weryfikacji
			osoby z zaburzoną słuchem.	- dobierać zindywidualizowane formy pomocy do zaplanowanych działań i potrzeb osoby z wadą słuchu; - pomagać osobie z wadą słuchu; - monitorować realizację indywidualnego programu profilaktyki narządu słuchu; - oceniać skuteczność podjętych działań.
Metody współpracy.	7. Współpraca z rodzicami dzieci i młodzieży,	10	- dobiera metody współdziałania z rodzicami dzieci i młodzieży oraz szkołami w realizacji programu profilaktyki narządu słuchu.	- określać metody współpracy z rodzicami lub opiekunami dzieci i młodzieży oraz szkołami; - używać odpowiednich metod w profilaktyce społecznej i środowiskowej; - opracowywać programy profilaktyki narządu słuchu; - realizować programy profilaktyki narządu słuchu.
Profilaktyka słuchu.	8. Realizacja profilaktyki słuchu.	8	- podejmuje działania w zakresie	- określać możliwości utraty słuchu;

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Oczekiwane efekty kształcenia. Słuchacz:	Kryteria weryfikacji
			profilaktyki słuchu.	- dobierać metody ochrony i higieny słuchu; - określać zakres działań i podmioty realizujące profilaktykę słuchu; - uzasadniać udział protetyka słuchu w profilaktyce narządu słuchu; - współdziałać z organizacjami w zakresie profilaktyki słuchu; - udzielać samodzielnych porad z zakresu profilaktyki słuchu.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać słuchaczom/uczestnikom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Metody realizacji przedmiotu Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki słuchu uwzględniające wskazówki metodyczne: metody nauczania, środki dydaktyczne stosowane podczas zajęć.

Propozycje metod nauczania. Należy stosować aktywizujące metody nauczania, ze szczególnym uwzględnieniem metod eksponujących, wzrokowych i wzrokowo-słuchowych. Wybór metody należy dostosować do celów, poziomu uczestników predyspozycji uczącego oraz dostępności mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- aplikacje internetowe;
- filmy dydaktyczne;

- metody oglądowe (pokaz, obserwacja, demonstracja, prezentacja);
- metody aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja, gra dydaktyczna, seminarium, dyskusja dydaktyczna;
- studium przypadku;
- praca w parach i grupach;
- metody problemowe (nauczanie problemowe, wykład problemowy, metoda badawcza);
- odczytywanie informacji zamieszczonych w zestawieniach tabelarycznych i graficznych;
- udział w prelekcjach i spotkaniach z pracownikami branży opieki zdrowotnej;
- wycieczka zorganizowana do placówek medycznych, szpitali, zakładów opieki zdrowotnej zajmujących się audiologią, foniatrią, laryngologią.

Proponuje się, aby podmiot kształcący nawiązał współpracę z pracodawcą właściwym dla zawodu lub branży, do której przyporządkowany jest dany zawód.

W ramach umowy lub porozumienia współpraca może polegać na:

- realizacji doradztwa zawodowego;
- realizacji promocji kształcenia zawodowego;
- wyposażeniu warsztatów lub pracowni szkolnych;
- tworzeniu klas patronackich;
- organizowaniu szkoleń branżowych w ramach doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego.

Proces kształcenia w klasie patronackiej jest wspierany przez firmę, która objęła klasę swoim patronatem. Wsparcie może polegać na: przyjęciu uczestników na praktyki zawodowe, wyposażeniu pracowni szkolnych w sprzęt i materiały dydaktyczne, dodatkowym szkoleniu, ufundowaniu stypendiów dla najzdolniejszych.

Pracodawca może także mieć udział w opracowaniu programu nauczania dopasowanego do profilu zapotrzebowania jego firmy.

Obudowa dydaktyczna. Środki dydaktyczne:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela i stanowisko komputerowe dla słuchacza (jedno stanowisko dla dwóch słuchaczy) podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu;
- urządzenie wielofunkcyjne;
- pakiety programów biurowych i specjalistycznych wspomagających wykonywanie zawodu;
- projektor multimedialny;
- plansze, fantomy;
- stanowisko do wykonywania badań wstępnych wyposażone w formularze medyczne;
- stanowisko do wykonywania badań słuchu wyposażone w kabinę audiometryczną, audiometr diagnostyczny, zestaw testów do audiometrii słownej, ankiety audiologiczne, tympanometr diagnostyczny, aparaturę do badania otoemisji akustycznych, komplet stroików, otoskop, komplet druków do rejestracji, wyników;
- stanowiska komputerowe dla słuchaczy (jedno stanowisko dla jednego słuchacza) z pakietem programów biurowych, z drukarką i skanerem (jedno urządzenie na cztery stanowiska);
- stanowiska komputerowego dopasowania aparatów słuchowych dla słuchaczy (jedno stanowisko dla dwóch słuchaczy), interfejs do dobierania aparatów słuchowych, zestaw baterii, kabli i łączników do aparatów słuchowych różnych producentów, różne rodzaje aparatów słuchowych (modele pokazowe) wraz z danymi technicznymi, zestaw wkładek uniwersalnych, oprogramowanie do dobierania aparatów słuchowych różnych producentów, przykładowe urządzenia wspomagające słyszenie;
- stanowisko pomiarowe wyposażone w urządzenie do pomiaru parametrów akustycznych aparatów słuchowych.

Narzędzia do wykonywania:

- badań diagnostycznych w zakresie zaburzeń procesu komunikatywnego z wykorzystaniem najnowszych metod badań, technik i aparatury;
- badań przesiewowych dzieci i młodzieży;
- badań narządu równowagi (ENG, VNG, posturografia);
- badań wyższych funkcji słuchowych (badania elektrofizjologiczne, testy centralne);
- endoskopową ocenę traktu głosowego;
- badań akustyczne głosu i mowy;
- diagnostyki molekularnej genetycznych zaburzeń słuchu;
- audiometrii tonalnej -badanie pozwalające określić próg słuchu;
- audiometrii impedancyjnej (tympantometrii) – badanie obiektywne polegające na ocenie funkcjonowania ucha środkowego, składające się z dwóch części: tympantometrii – ocenie podatności błony bębenkowej oraz badania odruchów strzemiączkowych – mechanizmu chroniącego komórki słuchowe przed dźwiękami o zbyt dużym natężeniu;
- audiometrii mowy – badanie polegające na ocenie ilości poprawnie usłyszanych i zrozumianych słów dla różnych poziomów natężenia;
- badań nadprogowych umożliwiających zlokalizowanie miejsca odpowiedzialnego za zaburzenia słuchu:
 - SISI – wskaźnik wrażliwości na krótkie przyrosty natężenia,
 - próba Langenbecka – ocena spostrzegania tonu przy jednoczesnej prezentacji szumu,
 - próba Fowlera – próba dwuosznego naprzemiennego porównania głośności,
 - TDT – test zanikania tonu,
 - test Sullivana – ocena ruchomości strzemiączka,
 - terapii habituacji (TRT) – szumy uszne (złagodzenia uciążliwych pisków i szumów w uszach.

Aparatowanie słuchu dzieci i młodzieży:

- zdalne dopasowanie (konieczna jest tylko pierwsza wizyta, później protetyk słuchu odpowiada na zgłoszenia wprowadzone w aplikacji i wysyła korekty ustawień aparatów słuchowych – do samodzielnego zainstalowania);
- aparaty posiadające poszerzony zakres częstotliwości (do 9500 Hz) oraz przetworniki o dynamice pozwalającej na komfortowe słuchanie muzyki;
- aparaty ładowalne – do korzystania z aparatu wystarczy dedykowana ładowarka (działająca również jako powerbank), nie ma konieczności wymieniania baterii.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza:

- testy jednopoziomowe;
- testy pisemne zamknięte (na dobieranie, typu prawda/fałsz, wielokrotnego wyboru);
- testy otwarte (z luką);
- testy ustne;
- zadanie praktyczne na bieżąco w trakcie realizacji treści dydaktycznych działu programowego;
- zadania praktyczne po zakończeniu działu programowego.

Sposoby ewaluacji przedmiotu. Ewaluacja obejmuje całą grupę uczestników.

Należy przeprowadzić ewaluację diagnozującą na wejściu, a pod koniec realizacji przedmiotu ewaluację końcową – konkluzyjną (sumującą/sumatywną), koncentrującą się na analizie opanowania przez uczestnika wymagań programowych. Należy porównać wyniki i na podstawie przeprowadzonej analizy sporządzić wnioski, które powinny posłużyć do modyfikacji przedmiotowego programu nauczania.

Proponowane metody ewaluacji przedmiotu:

- ankieta – kwestionariusz ankiety;
- obserwacja – arkusz obserwacji;

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

-
- wywiad, rozmowa – lista pytań;
 - samoocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia;
 - testy osiągnięć uczestników – pisemne i ustne.

7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

7.1. Obszary ewaluacji

Obszary ewaluacji. Ewaluacja przedmiotu. Ewaluacja obejmuje całą grupę uczestników.

Należy przeprowadzić ewaluację diagnozującą na wejściu, a pod koniec realizacji przedmiotów ewaluację końcową – konkluzywną (sumującą/sumatywną), koncentrującą się na analizie opanowania przez uczestnika wymagań programowych. Należy porównać wyniki i na podstawie przeprowadzonej analizy sporządzić wnioski, które powinny posłużyć do modyfikacji przedmiotowego programu nauczania.

Badanie na bieżąco w czasie trwania DUZ. Badanie osiągnięć edukacyjnych słuchaczy/uczestników po ukończeniu pierwszego etapu nauki danego przedmiotu. Ponowne badanie pod koniec danego przedmiotu.

Porównanie wyników, analiza ponownego badania pod koniec danego przedmiotu. Ewentualne wnioski powinny posłużyć do modyfikacji przedmiotowego programu nauczania danego przedmiotu.

7.2. Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji

Wyniki z testów pisemnych i ustnych.

Uzyskanie minimum poprawności:

50% – przy treściach teoretycznych;

75% – przy treściach praktycznych.

Analiza ankiet.

7.3. Przykładowe narzędzia ewaluacji

Podczas realizacji procesu ewaluacji przedmiotu o charakterze teoretycznym zaleca się stosowanie głównie metod jakościowych (wywiad, obserwacja) oraz ilościowych

(ankiety)⁵. W trakcie badań ewaluacyjnych powinno się zastosować wiele metod badawczych, w tym na przykład:

- ankieta - kwestionariusz ankiety;
- obserwacja – arkusz obserwacji;
- wywiad, rozmowa – lista pytań;
- analiza dokumentów – arkusz informacyjny, dyspozycje do analizy dokumentów;
- pomiar dydaktyczny – sprawdzian, test;
- techniki wywiadu zogniskowanego;
- techniki gry symulacyjnej;
- metodę indywidualnych przypadków.

W przypadku przedmiotu zawodowego jedną z ważnych metod jest samoocena prowadzącego zajęcia, który powinien też dokonać weryfikacji i oceny, a także przydatności posiadanych materiałów dydaktycznych oraz ogólnego wyposażenia pracowni dobranej stosownie do ich tematyki przedmiotowej, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju i postępu technologicznego oraz zmian w regulacjach prawnych odnoszących się do zdrowego słuchu i zawodu protetyka słuchu. Ewaluacji powinny również podlegać zagadnienia ujęte w sprawdzianach pisemnych oraz testach osiągnięć. Ewaluacji powinny podlegać także sposoby pracy słuchaczy i osiągnięcia, które można także uzyskać w trybie kształcenia online, wykorzystując metody i formy kształcenia zdalnego oraz właściwe środki techniczne, w przypadku ich wykorzystania.

⁵ *Jak być jeszcze lepszym? Ewaluacja w edukacji*, red. G. Mazurkiewicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012.

8. Wykaz proponowanej literatury

8.1. Podręczniki i publikacje naukowe

- [1] *Audiologia kliniczna*, pod red. Śliwińskiej-Kowalskiej M., Mediton 2005
- [2] Augustyńska D., Radosz J., *Hałas w szkołach (2) – wpływ hałasu szkolnego na uczniów i nauczycieli oraz jego profilaktyka*, CiOP, Bezpieczeństwo Pracy 10/2009
- [3] Augustyńska D., Radosz J., *Wpływ hałasu szkolnego na uczniów i nauczycieli oraz jego profilaktyka*, Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy, Bezpieczeństwo Pracy – Nauka i Praktyka, nr 10, 2009, s. 8-11
- [4] Behrbohm H., Kraschke O., Nawka T., Swift A., *Choroby ucha, nosa i gardła z chirurgią głowy i szyi*, redakcja II wydania polskiego Gołębek W., Stankiewicz Cz., Elsevier 2011
- [5] Czyżewski A., Kotus J., Kulesza M., *Projekt i realizacja automatycznej stacji monitorowania hałasu środowiskowego*. ISSET 2005, 53–60, Kraków, 2005
- [6] Czyżewski A., Kotus J., Kostek B., Szczodrak M., *Multimedialny System Monitorowania Hałasu*, CiOP, Bezpieczeństwo Pracy, 7-8/2007
- [7] *Diagnoza specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży*, pod red. Krakowiak K., ORE, 2017
- [8] Górski P., Morzyński L., *Serwis internetowy wspomagający profilaktykę zagrożeń wibroakustycznych*, CiOP, Bezpieczeństwo Pracy, 7-8/2008
- [9] Gunia G., *Przemiany w edukacji i rehabilitacji osób głuchych i słabosłyszących*, Niepełnosprawność nr 11, 11-22, 2013
- [10] *Jak organizować edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?*, Przewodnik, MEN, Warszawa, 2010
- [11] Kotus. M., *Ocena wpływu zagrożeń hałasowych na częstość występowania chorób słuchu z zastosowaniem środków teleinformatycznych, praca doktorska*, Politechnika Gdańska, Gdańsk 2007

- [12] Krakowiak K., *Dar języka-Podręcznik metodyki wychowania językowego dzieci i młodzieży z uszkodzeniami narządu słuchu*, Wydawnictwo KUL, Lublin, 2012
- [13] Mueller-Malesińska M., *Zapobieganie zaburzeniom słuchu u dzieci i młodzieży szkolnej*, *Słyszę* 1-2012, s.4-8
- [14] *Norma i zaburzenia komunikacji językowej w kontekście edukacyjnym*, pod red. Śniatkowskiego S., Emiluty-Rozya D., Bieńkowskiej K., Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2018
- [15] *Regionalny program zdrowotny samorządu województwa mazowieckiego „Program badań przesiewowych słuchu dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych województwa mazowieckiego”*, Samorząd Województwa Mazowieckiego, Warszawa 2017
- [16] Skarżyński H., Mueller-Malesińska M., *Zapobieganie zaburzeniom słuchu u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym*, *Pediatrica po Dyplomie* Vol. 13 Nr 2, Kwiecień 2009
- [17] Śliwińska-Kowalska M., *Perspektywy prewencji i leczenia odbiorczych uszkodzeń słuchu*, *Klinika Audiologii i Foniatrii, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi, Otorinolaryngologia* 2018
- [18] Węsierska K., *Efektywność działań profilaktyczno-terapeutycznych logopedów w środowisku życia dzieci w wieku przedszkolnym*, Rozprawa doktorska, Katowice 2009
- [19] *Wybrane choroby cywilizacyjne XXI wieku* tom III, Praca zbiorowa pod redakcją Kowalczyk K., Krajewskiej-Kułak E., Cybulskiego M., Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Białystok 2017
- [20] *Zdrowie dzieci i młodzieży. Wybrane zagadnienia*, pod redakcją Szymańczak J., Biuro Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu, Wydawnictwo BAS, Warszawa 2014

8.2. Witryny internetowe

- [i1] <http://archiwum.ciop.pl/26033.html>
Witryna internetowa Centralnego Instytutu Ochrony Pracy poświęcona profilaktyce zagrożeń hałasem [dostęp: 21.03.2023]
- [i2] <https://ckziu.bedzin.pl/zapobieganie-zaburzeniom-sluchu-u-dzieci-i-mlodziezy-w-wieku-szkolnym-poradnik-surdopedagoga-cz-iii/>
Witryna internetowa Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego poświęcona zapobieganiu zaburzeniom słuchu u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym [dostęp: 21.03.2023]
- [i3] <https://fonetika.pl/oferta-dla-przedszkoli-szkol-poradni/>
Witryna internetowa Centrum Protezowania i Rehabilitacji Słuchu FONETIKA poświęcona kampanii badań słuchu u dzieci i młodzieży [dostęp: 21.03.2023]
- [i4] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000639>
Witryna internetowa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół – Baza Internetowy System Aktów Prawnych - ISAP zawiera opisy bibliograficzne i teksty aktów prawnych opublikowanych w wydawnictwach urzędowych: Dzienniku Ustaw oraz Monitorze Polskim, wydawanych przez Prezesa Rady Ministrów [dostęp: 21.03.2023]
- [i5] https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/appmanager/ciop/pl?_nfpb=true&_pageLabel=P12600148111342798606193&html_tresc_root_id=1427&html_tresc_id=1431&html_klucz=1356
Witryna internetowa Centralnego Instytutu Ochrony Pracy poświęcona sprzętowi ochrony słuchu [dostęp: 21.03.2023]
- [i6] www.slyszymy.pl
Witryna internetowa Polskiego Stowarzyszenia Protetyków Słuchu poświęcona Kampanii Usłyszeć Świat
- [i7] www.pspss.pl

Witryna internetowa Polskiego Stowarzyszenia Protetyków Słuchu [dostęp: 21.03.2023]

[i8] <https://wylecz.to/laryngologia/najczestsze-przyczyny-zaburzen-sluchu/>

Witryna internetowa serwisu medycznego HF Media poświęcona przyczynom zaburzeń słuchu [dostęp: 21.03.2023]

[i9] <https://www.nfz-lodz.pl/dlapacjentow/nfz-blizej-pacjenta/9047-sroda-z-profilaktyka-profilaktyka-sluchu-zagrozenie-halasem?tmpl=component>

Witryna internetowa Narodowego Funduszu Zdrowia poświęcona programowi środa z profilaktyką-profilaktyka słuchu [dostęp: 21.03.2023]

[i10] <https://www.nowaaudiofonologia.pl/Elementy-profilaktyki-i-edukacji-zdrowotnej-nw-badaniach-przesiewowych-sluchu-dzieci,128920,0,1.html>

Witryna internetowa czasopisma Nowa Audiofonologia zawierająca publikację Elementy profilaktyki i edukacji zdrowotnej w badaniach przesiewowych słuchu dzieci w wieku szkolnym [dostęp: 21.03.2023]

[i11] <http://misjamedyczna.org/20-proc-dzieci-i-mlodziezy-ma-roznego-rodzaju-problemy-ze-sluchem-wywiad-z-prof-henrykiem-skarzynskim/>

Witryna internetowa Centrum Protezowania i Rehabilitacji Słuchu FONETIKA poświęcona kampanii badań słuchu u dzieci i młodzieży [dostęp: 21.03.2023]

8.3. Zalecenia, normy, noty aplikacyjne

[z1] Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 27 sierpnia 2021 r. w sprawie mapy potrzeb zdrowotnych (Dz. U. Min. Zdr. 2021.69)

[z2] Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. 2021 poz. 540 z. późn. zm.)

-
- [z3] Opinia Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nr 8/2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. o projekcie programu polityki zdrowotnej pn. „Badania przesiewowe słuchu uczniów klas drugich szkół podstawowych z terenu Miasta Żory”
- [z4] Wystąpienie pokontrolne – Realizacja programów polityki zdrowotnej przez jednostki samorządu terytorialnego, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, Warszawa 2015